

Basisinformatie tarieven openbaar vervoer

Kosten en opbrengsten openbaar vervoer

Om in Nederland te kunnen reizen met het openbaar vervoer (ov) betaalt de reiziger voor de reis. De prijs die een reiziger betaalt voor zijn reis is van meerdere factoren afhankelijk: plaats en tijdstip, reisafstand en reisproduct.

De totale reizigersopbrengsten dekken niet de totale kosten van het ov. Om die reden verstrekken overheden subsidie aan de vervoerbedrijven. In het algemeen geldt dat de subsidie 50-55% van de kosten van het ov dekt. De MRDH - bij wet aangewezen als concessieverlener - draagt jaarlijks circa 380 miljoen euro bij om het ov te laten rijden en de infrastructuur te onderhouden.

Naast het verlenen van subsidie stelt iedere concessieverlener (jaarlijks) de tarieven voor het ov vast. In de MRDH beslist de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit daarover.

Landelijk zijn wel afspraken gemaakt over het toepassen van een jaarlijkse indexering, de landelijke tariefindex (LTI).

Werking ov-chipkaart

Op een ov-chipkaart staat saldo. Als je incheckt voor een reis, wordt van dat saldo een instaptarief afgeschreven. In heel Nederland is dat voor bus, tram en metro € 4,-.

Bij het uitchecken wordt het instaptarief teruggestort op de kaart minus de kosten van de reis. Bij vergeten uitcheck betaalt de reiziger het volledige instaptarief.

Door nieuwe technologie is het ook mogelijk om op andere manieren te betalen, bijvoorbeeld via barcodes, apps en bankpas.

Verschillende manieren van betalen

In Nederland kun je op verschillende manieren reizen en betalen in het ov. De meest gebruikte manier is de ov-chipkaart. Ook is het mogelijk om een los vervoersbewijs te kopen (bijvoorbeeld een rit- of 2-uurkaartje). Losse vervoersbewijzen zijn in het algemeen duurder dan reizen met de ov-chipkaart. In de MRDH kun je in de bus alleen nog maar 'cashless' betalen.

Kosten van een reis

Voor reizen op saldo bestaat de prijs van een reis uit twee delen: het basistarief en het kilometer-tarief. Het basistarief is in heel Nederland gelijk. Voor 2019 is dat € 0,96.

Het kilometertarief kan per concessie verschillen. In de MRDH zijn twee kilometertarieven: in de Rotterdamse regio betaal je in 2019 €0,147 per kilometer; in regio Haaglanden is het kilometer tarief €0,166. Dit verschil is ontstaan na de overstap van strippenkaart naar ov-chipkaart en doordat in de regio Haaglanden is besloten om tarieven meer te verhogen na bezuinigingen op de BDU door het Rijk en in de regio Rotterdam niet.

Reizigers met een persoonlijke ov-chipkaart in de leeftijdscategorie 4-11 jaar of ouder dan 65 jaar, ontvangen 34% korting op de totale kosten van een reis.

Reisproducten

Iedere vervoerder heeft zijn eigen assortiment aan reisproducten en (kortings) abonnementen.

Daarnaast bestaat het regioabonnement, dat bij alle vervoerders in zowel de MRDH als de Provincie Zuid-Holland geldig is. Hiermee is onbeperkt reizen voor een vast bedrag mogelijk.

Ook bestaat de 'tourist day ticket', een dagkaart speciaal ontwikkeld voor toeristen.

Kilometer prijs ≠ Prijs per gereide kilometer

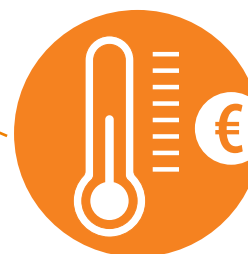

De discussie over de prijs van het ov beperkt zich vaak tot de kilometerprijs. Voor een goede beoordeling is het kijken naar de complete prijs van een reis nodig: km-tarief plus basistarief.

Ter illustratie: We weten dat de gemiddelde reis in de Rotterdamse metro relatief lang is en bijvoorbeeld langer dan een gemiddelde reis met een tram of bus. De prijs per gemiddeld gereide km (totale kosten gedeeld door het aantal km's) is in de metro € 0,235 per km en daarmee lager dan in een tram of bus.

Prijs per gereide km in 2018	Bus	Tram	Metro
Regio Rotterdam	€ 0,273	€ 0,340	€ 0,235
Regio Den Haag	€ 0,317	€ 0,306	

Prijsgevoeligheid

De prijs van het ov heeft voor de ene doelgroep een ander effect op het reisgedrag dan voor de andere doelgroep. Reizigers in de spits zijn bijvoorbeeld minder prijsgevoelig dan reizigers in de dal. Een mogelijke verklaring is het belang van de reis of doordat de werkgever de reiskosten vergoed. Het blijkt ook dat met de leeftijd de prijsgevoeligheid afneemt.

Ook blijkt dat incidentele reizigers minder prijsgevoelig zijn dan frequente reizigers.

De praktijk laat overigens zien dat veel reizigers zich nauwelijks bewust zijn van de hoogte van het kilometertarief.

Basisinformatie tarieven openbaar vervoer

